

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta**

*Asia*

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (HE 144/2016 vp).

*Valiokuntakäsittely*

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 14/2016 vp).

*Päätös*

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

## **Laki**

### **maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 3 §:n 15 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1194/2013,

*muutetaan* 2 §, 3 §:n 4 ja 34 kohta, 8 §:n 1 momentti, 3 a luvun otsikko, 12 a §:n otsikko ja 1 momentti, 12 b §, 30 §:n 4 momentti, 31 ja 32 §, 51 §:n 3 momentti, 53 §, 56 §:n 2 momentin 5 kohta ja 85 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 1359/2014, 1363/2014, 313/2016 ja 329/2016, 3 §:n 4 kohta, 3 a luvun otsikko, 12 a §:n otsikko ja 1 momentti, 51 §:n 3 momentti, 56 §:n 2 momentin 5 kohta ja 85 a § laissa 1194/2013, 3 §:n 34 kohta laissa 1363/2014, 12 b § laeissa 1194/2013 ja 329/2016 sekä 53 § osaksi laissa 1194/2013, sekä

*lisätään* 12 c §:ään siitä lailla 329/2016 kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti ja lakiin uusi 12 h § seuraavasti:

#### **2 §**

#### *Suhde muuhun lainsäädäntöön*

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään:

## Eduskunnan vastaus EV 145/2016 vp

1) maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1308/2013, jäljempänä *markkinajärjestelyjärjestelyasetus*, tarkoitettua mehiläishoitoalan kansallisesta tuesta ja sokerijuurikkaan viljelijöille myönnettävästä tuesta sekä kansallisesti tietyille aloille Suomessa maksettavista tuista, säädetään maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetussa laissa (1559/2001);

2) markkinajärjestelyasetuksessa tarkoitettujen porojen ja porotuotteiden tuotantoon ja kaupan pitämiseen liittyvän tuen täytäntöönpanosta säädetään porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetussa laissa (986/2011);

3) markkinajärjestelyasetuksessa tarkoitettujen tuontitullien ja lisätuontitullien kantamisesta säädetään tullilaissa (304/2016);

4) markkinahäiriötilanteissa viljelijöille myönnettävistä tuista säädetään Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013).

Tämän lain nojalla hyväksytyjen tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden sopimusten, päätösten ja menettelytapojen hyväksyttävyydestä, hyväksyttävyyden arvioinnista ja näissä asioissa toimivaltaisista viranomaisista säädetään markkinajärjestelyasetuksessa ja kilpailulaissa (948/2011).

### 3 §

#### *Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *EU:n hampputuotteiden tuontilainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 189 artiklaa ja horisontaalasetuksen 64 artiklaa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä tuonti- ja vientitodistusjärjestelmän soveltamista koskevien sääntöjen osalta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä tällaisten todistusten osalta asetettujen vakuuksien vapauttamista ja pidättämistä koskevien sääntöjen osalta, komission asetusten (EY) N:o 2535/2001, (EY) N:o 1342/2003, (EY) N:o 2336/2003, (EY) N:o 951/2006, (EY) N:o 341/2007 ja (EY) N:o 382/2008 muuttamisesta sekä komission asetusten (EY) N:o 2390/98, (EY) N:o 1345/2005, (EY) N:o 376/2008 ja (EY) N:o 507/2008 kumoamisesta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/1237 9 artiklaa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 soveltamista koskevista säännöistä tuonti- ja vientitodistusjärjestelmän osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/1239 hampputuotteiden tuontia koskevia säännöksiä;

34) *EU:n interventiolainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston I luvun 1—4 jaksoa, horisontaalasetuksen 7, 8, 58—60, 62, 64 ja 66 artiklaa sekä niiden täytäntöönpanosta annettua sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annettua maataloustuotteiden julkista ja yksityistä varastointia koskevaa EU:n lainsäädäntöä;

## Eduskunnan vastaus EV 145/2016 vp

### 8 §

#### *Interventiovarastointiin liittyvien tuotteiden maksaminen ja kustannusten korvaaminen*

Viljatuotteiden interventiomyyjän oikeudesta tarjota tuotteet otettavaksi interventiovaraston haltuun niiden varastointipaikassa ilman kuljetusta sekä viranomaisen velvollisuudesta tässä tapauksessa vähentää tuotteiden hinnasta tuotteiden kuljetusta ja varastosta poistoa koskevat kustannukset säädetään EU:n interventiolainsäädännössä. Kustannusten vähentämisestä päättää Maaseutuvirasto.

— — — — —

### 3 a luku

#### **Tuottajaorganisaatiot ja toimialaorganisaatiot**

### 12 a §

#### *Tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden hyväksymistä koskevat yhteiset säännökset*

Maaseutuvirasto päättää tässä luvussa tarkoitetun tuottajaorganisaation ja toimialaorganisaation hyväksymisestä hakemuksesta.

— — — — —

### 12 b §

#### *Tuottajaorganisaation hyväksymisen yleiset edellytykset*

Tuottajaorganisaatioksi voidaan hyväksyä markkinajärjestelyasetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tuotealalla toimiva rekisteröity yhteisö, joka täyttää tuottajaorganisaation jäseniä, päätöksentekoa, tietojenantovelvollisuutta, kirjanpitoa, toimintaa ja muita hyväksymisen edellytyksiä koskevat EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä ja tässä luvussa säädetyt vaatimukset ja jonka:

1) osakkaina tai jäseninä on toiminnalle asetettujen tavoitteiden tehokkaan toteuttamisen kannalta riittävä määrä hyväksyttävän toiminnan kohteena olevien tuotteiden tuottajia (*tuottajajäsen*); tai

2) välityksellä kaupan pidetyn tuotannon arvo tai määrä on toiminnalle asetettujen tavoitteiden tehokkaan toteuttamisen kannalta ja hyväksyttävän toiminnan kohteena olevat tuotteet ja tuottajajäsenten lukumäärä huomioiden riittävä.

Tuottajajäsenten määrää, kaupan pidetyn tuotannon arvoa ja määrää sekä muita hyväksymisedellytyksiä koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatio voi ulkoistaa toimintojaan EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä säädetyin edellytyksin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ulkoistamista koskevia tarkempia säännöksiä.

## Eduskunnan vastaus EV 145/2016 vp

### 12 c §

#### *Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation hyväksymisen erityiset edellytykset*

— — — — —  
Tuottajaorganisaatiotukea hakevan hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation on 12 b §:n 1 momentissa säädetystä poiketen täytettävä mainitun momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset.

### 12 h §

#### *Toimialaorganisaation hyväksymisen yleiset edellytykset*

Toimialaorganisaatioksi hyväksytään rekisteröity yhteisö, joka täyttää hyväksymisen edellytyksiä koskevat EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä ja tässä luvussa säädetyt vaatimukset.

Markkinajärjestelyasetuksessa säädetään toimialaorganisaation perustamista, tavoitteita ja toimintaa koskevista hyväksymisedellytyksistä sekä toimijoista, joiden tulee olla edustettuina toimialaorganisaatioissa. Mainittuja seikkoja koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädettyissä rajoissa.

### 30 §

#### *Yksityistä varastointia koskevat vaatimukset*

— — — — —  
Yksityisen varastoinnin tuen hakija voi siirtää tuen kohteena olevia tuotteita toiseen varastoon vain Maaseutuviraston luvalla. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että siirto on tarpeen tuotteiden asianmukaisten säilytysolosuhteiden turvaamisen tai muun vastaavan poikkeuksellisen ja ennakoimattoman syyn vuoksi. Yksityisen varastoinnin tuen hakijan velvollisuudesta toimittaa tuotteet varastoon ja poistaa ne sieltä määräajassa sekä muista tuen hakijan varastointiin liittyvistä velvollisuuksista säädetään EU:n interventiolainsäädännössä.

### 31 §

#### *Yksityistä varastointia koskevien tietojen ilmoittaminen ja kirjaaminen*

Yksityisen varastoinnin tuen saajan on pidettävä kirjaa ja ilmoitettava Maaseutuvirastolle tiedoista, jotka ovat tarpeellisia varastointia koskevien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi. Tuotteiden varastointiin liittyvien tietojen kirjaamista ja ilmoittamista koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella EU:n lainsäädännössä säädettyissä rajoissa. Tuen hakijan velvollisuudesta ilmoittaa tuotteiden toimitusta, käytettäviä varastoja, varastointimenettelyjä ja varastosta poistoa koskevia tietoja säädetään lisäksi EU:n interventiolainsäädännössä.

Yksityisen varastoinnin tuen saajalta edellytettävien ilmoitusten määräajoista säädetään EU:n interventiolainsäädännössä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa EU:n in-

## Eduskunnan vastaus EV 145/2016 vp

terventiolainsäädännössä sallittuja säännöksiä ilmoitusten määräajoista, jos tämä on tarpeen tuotteiden tarkastusten suunnittelun ja toteuttamisen varmistamiseksi.

### 32 §

#### *Yksityistä varastointia koskeva sopimus*

Velvollisuudesta vahvistaa tuen myöntävän viranomaisen ja tuen hakijan välinen yksityistä varastointia koskeva sopimus säädetään EU:n interventiolainsäädännössä. Sopimuksen laatii Maaseutuvirasto. Maaseutuviraston on varmistettava, että sopimukseen sisällytetään EU:n interventiolainsäädännössä ja tässä laissa tarkoitetut yksityistä varastointia koskevat vaatimukset.

### 51 §

#### *Varastointiin liittyvät tarkastukset*

Yksityiseen varastointiin käytettyjen tilojen ja niiden varastointiolosuhteiden ja varastointimenettelyjen sekä varastoitujen tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden tarkastaa EU:n interventiolainsäädännössä edellytetyllä tavalla Tulli.

### 53 §

#### *Varastoon toimitettavien ja sieltä poistettavien tuotteiden tarkastus*

Maaseutuvirasto tarkastaa luottomaksi leikattavan naudanlihan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden tuotteiden interventiovarastoon ja yksityisessä varastoinnissa käytettäviin tiloihin toimittamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Elintarviketurvallisuusvirasto kuitenkin ottaa ja tutkii näytteet interventiovarastoon toimitettavasta voista ja maitojauheesta sekä tutkii interventiovarastoon toimitettavista viljatuotteista otetut näytteet.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarkastaa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, yksittäisten interventiovarastolle toimitettavien viljatuotekuormien laadun aistinvaraisesti (*viljatuotteiden alustava laaduntarkastus*) ennen tuotteiden siirtoa varastoon, jos tämä on tarpeen selvästi laatuvaatimuksista poikkeavien erien erottamisen varmistamiseksi.

Tulli tarkastaa tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden yksityisessä varastoinnissa käytettävistä tiloista poistamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Maaseutuvirasto tarkastaa luottomaksi leikattavan naudanlihan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden interventiovarastosta poistamisen yhteydessä, jos tämä on tarpeen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitetulla viranomaisella on tuotteiden varastoon toimittamisen tai sieltä poistamisen yhteydessä oikeus päästä tuotteiden varastointiin ja lastaamiseen käytettyihin tiloi-

## Eduskunnan vastaus EV 145/2016 vp

hin ja tarkastaa tuotteet ja niitä koskevat tuotteiden toimittajan asiakirjat sekä varastonpitäjän tuotteita koskevat asiakirjat ja kirjanpito tuotteiden vaatimustenmukaisuuden ja annettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Jos viljatuotteet tarjotaan interventiovarastoon niiden varastointipaikassa tai jos tarjottujen viljatuotteiden sijaintia ilmoitetussa varastointipaikassa on syytä epäillä, viranomaisella on lisäksi oikeus päästä varastoinnissa ennen tuotteiden toimittamista interventiovarastoon käytettäviin tiloihin ja tarkastaa tuotteet ja tuotteita koskevat varastonpitäjän ja tarjoajan asiakirjat ja kirjanpito. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

### 56 §

#### *Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset*

-----  
Maaseutuvirasto tarkastaa:  
-----

5) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyn tuottaja- ja toimialaorganisaation hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden.  
-----

### 85 a §

#### *Tuottaja- ja toimialaorganisaatioihin liittyvät hallinnolliset pakkokeinot*

Jos tuottaja- tai toimialaorganisaatio ei toimita EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tai tässä laissa edellytettyjä tietoja määräajassa, Maaseutuvirasto voi antaa tuottaja- tai toimialaorganisaatiolle määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot määräajassa. Maaseutuvirasto voi asettaa tietojen toimittamista koskevan määräyksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa.

-----  
Tämä laki tulee voimaan    päivänä    kuuta 20    .  
-----

Helsingissä 15.11.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri